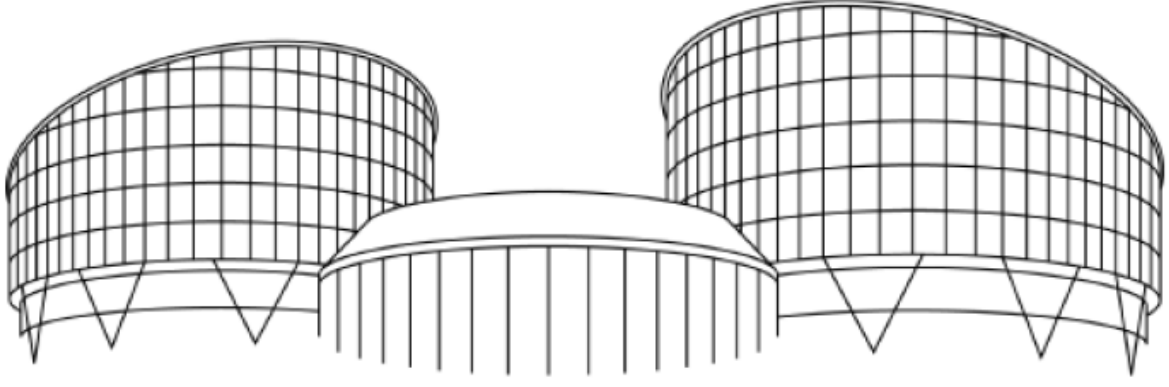

AVRUPA İNSAN HAKLARI MAHKEMESİ

DÖRDÜNCÜ DAİRE

KELEKÇİER -TÜRKİYE DAVASI

(Başvuru no: 5387/02)

KARARIN ÖZET ÇEVİRİSİ

STRAZBURG

28 Nisan 2009

İşbu karar AİHS'nin 44/2 maddesinde belirtilen koşullar çerçevesinde kesinleşecektir. Şekli düzeltmelere tabi olabilir.

USUL

Türkiye Cumhuriyeti Devleti aleyhine açılan (5387/02) no'lu davanın nedeni (T.C. vatandaşı) Sıdık Kelekçier'in_(başvuran) Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'ne 07 Ağustos 2001 tarihinde İnsan Hakları ve Temel Özgürlüklerin Korunmasına ilişkin Sözleşme'nin (Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi - AİHS) 34. maddesi uyarınca yapmış olduğu başvurudur.

Başvuran, Diyarbakır Barosu avukatlarından M.S. Tanrıkulu tarafından temsil edilmektedir.

OLAYLAR

I. DAVANIN KOŞULLARI

Başvuran, 1974 doğumludur ve Diyarbakır'da ikamet etmektedir.

10 Mart 1998 günü sabahı, Diyarbakır Emniyet Müdürlüğüne bağlı polis güçleri başvuranın dolandırıcılık suçundan aranan erkek kardeşini tutuklamak üzere oturduğu eve baskın düzenlemişlerdir. Bu baskın sırasında, başvuranın yasadışı bir örgüte yardım ve yataklık etme suçundan aranan oğlu kaçmış ancak daha sonra yakalanarak tutuklanmıştır.

13 Mart 1998 tarihinde başvuran, Diyarbakır Cumhuriyet Savcısına (« Cumhuriyet Savcısı ») suç duyurusunda bulunmuştur. Başvuran polis memurlarının 10 Mart 1998 tarihinde evine baskın düzenlediklerini ve oğlunu tutukladıklarını iddia etmiştir. Ayrıca kendi evinde ve polis karakolunda kötü muameleye maruz kaldığını öne süren başvuran, Adli Tıp Kurumu'na sevk edilerek yara izlerinin tespit edilmesini talep etmiş ve suçluların belirlenerek cezalandırılmasını istemiştir.

Başvuran aynı gün Cumhuriyet Savcısı tarafından dinlenmiştir.

Yine 13 Mart 1998 tarihinde başvuran, Adli Tıp Kurumu Diyarbakır Şube Müdürlüğü'nde tıbbi muayeneden geçirilmiştir. Bu muayene sonrasında düzenlenen raporda, sol gluteal üzerinde 15 x 15 cm boyutunda bir ekimoz, uyluk kemiğinin sağ tarafında 10 x 7 cm boyutunda morumsu renkte bir ekimoz ve sol parietal üzerinde 1 x 1 cm boyutunda kabuk bağlamış bir sıyrık bulunduğu kaydedilmiştir. Doktor bu yaralar için yedi günlük iş göremez raporu vermiştir.

3 Nisan 1998 tarihinde başvuranın eşi dinlenmiş, ancak alman bu ifadenin tutanağı dosyada yer almamıştır. Başvuranın eşinin verdiği ifadelere göre, polis memurları, ağır işittiği için kendisine söylenenleri tam olarak anlamayan kocasını döverecek götürmüşlerdir.

Başvuranın oğlunu tutuklayan altı polis, 3 Şubat ile 23 Haziran 1999 tarihleri arasında ifade vermişlerdir.

Polis memuru Adem, kapının açılmasını beklerken bir kişinin evin arka tarafından kaçtığını duyduklarını beyan etmiştir. Olay yerinde bulunan tüm polis memurları kaçan kişinin arkasından koşmuşlar ve bir müddet sonra yakalamışlardır. Polis memuru Adem ifadesinde başvuranın polis karakoluna götürülmediğini belirtmiştir.

Polis memuru Ömer, başvuranın kapı çalındıktan birkaç dakika sonra kapıyı açtığını ifade etmiştir. Aynı polis, başvuranı kardeşi hakkında sorgularken bir kişinin balkondan atlayarak kaçtığını görmüştür. Başvuran, kendisine kaçan kişinin kim olduğu sorulduğunda onu tanımadığını söylemiştir. Polis memuru Ömer, başvuranı dövmediklerini ve karakola götürmediklerini ifade etmiştir.

Polis memuru G. Ahmet, hakkındaki iddiaları reddetmiştir.

Polis memuru Hasan, başvuranın evine arabayla ulaşamadığını belirtmiş ve kendisinin [ilk] arabanın yanında kaldığını, başvuranın oğlunun kaçtığını daha sonra polis arkadaşlarından öğrendiğini, arkadaşlarının başvuranın evine girip girmediklerini bilmediğini ifade etmiştir.

Polis memuru Hikmet, [ikinci] arabanın yanında kaldığını ve bulunduğu yerden evin girişinde polis arkadaşlarını seçebildiğini, başvuranın oğlunun kaçtığını gördüğünü ve arkadaşlarını uyardığını, yaklaşık bir saat sonra kaçan kişinin yakalandığını ifade etmiştir. Aynı polis memuru, başvuranı yakalamadıklarını ve eğer yakalamış olsalardı bunun tutanağa kaydedilmiş olacağını, başvuranın belki oğlu hakkında bilgi almak üzere kendi rızasıyla karakola gelmiş olabileceğini belirtmiştir.

Polis memuru Sayim, başvuranın evine iki ekibin geldiğini ifade etmiştir. Kendisi evin çatısına konuşlanmış vaziyetteyken, başvuranın oğlunun kaçtığını haber aldığını ve hemen onun takibine gittiğini bildirmiştir. Aynı polis memuru ifadesinde, kaçan kişi kovalanırken hangi polis arkadaşlarının evin yanında kaldığını bilmediğini ve başvuranın karakola götürülmediğini beyan etmiştir.

24 Haziran 1999 tarihinde Cumhuriyet Savcısı, altı polis memurunu eski Türk Ceza Kanunu'nun 245. maddesi temelinde kötü muamele uygulamakla suçlamıştır.

Diyarbakır Ceza Mahkemesi (« ceza mahkemesi ») önünde görülen yargılama çerçevesinde, polis memurları Adem, Ömer, G. Ahmet ve Hasan'ın ifadeleri istinabe yoluyla alınmıştır.

Polis memuru Adem, kapının açılmasını beklerken başvuranın oğlunun kaçtığını gördüklerini ve kaçan kişinin arkasından koştuklarını, uzun bir takip sonrasında yakaladıklarını ifade etmiştir. Polis memuru Adem, başvuranı hiçbir zaman görmediğini ve ilgili şahısa kötü muamele uygulamadıklarını eklemiştir.

Polis memuru Ömer, birkaç dakika bekledikten sonra başvuran kapıyı araladığında, oğlunun balkondan atlayarak kaçtığını gördüklerini ifade etmiştir. Aynı polis memuruna göre, başvuran, kaçan kişinin kim olduğu kendisine sorulduğunda onu tanımadığını söylemiştir. Polis memuru Ömer daha sonra kaçan kişinin peşinden gittiklerini ve bir daha başvuranı görmediğini belirtmiştir.

Polis memuru G. Ahmet, başvuran kapıyı açmadan önce kapının önünde bir müddet beklediklerini, eve girdiklerinde başvuranın oğlunun balkondan atlayarak kaçtığını gördüklerini ve onun peşinden koştuklarını ifade etmiştir. Polis memuru G. Ahmet, başvurana kötü muamele uyguladıkları yönündeki iddiaları reddetmiştir.

Polis memuru Hasan, hakkında yürütülen suçlamaları reddetmiştir.

Polis memuru Hikmet, 10 Kasım 1999 tarihinde ceza mahkemesi önünde görülen ilk duruşmada, cumhuriyet savcısına verdiği ifadenin içeriğini doğrulamıştır.

Ceza mahkemesi, 8 Şubat 2000 tarihli duruşmada polis memuru Sayım'ı dinlemiş ve o da daha önceki ifadesini doğrulamıştır. Bu duruşma sonunda mahkeme, başvuranın müdahil taraf oluşturma talebini kabul etmiştir. Başvuranın avukatı, ceza mahkemesinin yetkisizlik kararı alarak, davanın ağır ceza mahkemesine gönderilmesini talep etmiştir.

Ceza mahkemesi, 25 Nisan 2000 tarihinde başvuran hakkında mahkemeye celp emri çıkartmıştır. Mahkeme ayrıca, dosyayı yazılı talepname hazırlaması için cumhuriyet savcısına gönderme kararı almıştır.

Ceza Mahkemesi, 12 Eylül 2000 tarihinde cumhuriyet savcısının ek soruşturma talebini kısmen haklı bulmuştur. Ceza mahkemesi, bu anlamda başvuranın eşinin tanık olarak dinlenmek üzere mahkemeye çağırılmasına hükmetmiştir. Kimlik tespiti için fotoğrafların ibrazıyla ilgili olarak ise mahkeme, önce başvurana sanıkları teşhis edip edemeyeceğini sormayı kararlaştırmıştır. Mahkeme ayrıca, başvuranın duruşmasından sonra *ratione materiae* yetkisi hakkında karar vermiştir.

Ceza mahkemesi, 28 Mart 2001 tarihli duruşmada başvuranın ifadelerini dinlemiştir. Başvuran, yaptığı suç duyurusu ile cumhuriyet savcısına verdiği ifadenin içeriğini yinelemiştir. Ceza mahkemesi duruşma sonunda sanıklara isnad edilen suçlamaların 4616 sayılı yasanın uygulama alanına girdiğini kaydetmiş ve bu nedenle dava hakkında kararın ertelenmesine hükmetmiştir.

8 Nisan 2003 tarihinde, Ağır Ceza Mahkemesi başvuranın itirazını reddetmiştir.

HUKUK

I. AİHS'NİN 3 VE 13. MADDELERİNİN İHLÂL EDİLDİĞİ İDDİASI HAKKINDA

Başvuran, polis aracında ve karakolda kötü muameleye maruz kaldığını iddia etmekte ve söz konusu muameleyi şikâyet etmek için etkili bir yol bulunmadığından şikâyetçi olmaktadır. Başvuran bu anlamda AİHS'nin 3 ve 13. maddelerine atıfta bulunmaktadır.

AİHM, bu şikâyetlerin AİHS'nin 3. maddesi bakımından incelenmesini uygun görmektedir :

A. Kabuledilebilirliğe ilişkin

Hükümet, başvuranın bir tazminat elde etmek üzere iç hukukta öngörülen idari ve sivil başvuru yollarını kullanmadığını ve dolayısıyla iç hukuk yollarını tüketme şartını yerine getirmediğini savunmaktadır.

AİHM, başvuranın cumhuriyet savcısına suç duyurusunda bulunduğunu not etmektedir. Başvuran bunu yaparken, etkili ve yeterli bir başvuru yolunu oluşturan « şikâyet dilekçesi ile başvuru yolu »nu seçmiştir, üstelik başvuruların, tazminat davası açarak bir kez daha gördükleri zararın telafisini sağlamaya çalışma zorunlulukları da bulunmamaktadır (*Bulgaristan aleyhine Assenov ve diğerleri davası*, 28 Ekim 1998, prg. 86, *Karar ve*

hükümlerin derlemesi 1998-VIII, ve, daha yakın bir tarihte, Türkiye aleyhine Özgür ve Çamlı davası, n° 13903/02, prg. 18, 4 Aralık 2007). Bu nedenle AİHM Hükümetin iddiasını reddetmektedir.

Tarafların tüm bu argümanları ışığında AİHM, başvurunun bu incelenme aşamasında, olgu ve hukuk yönünden çözümlenemeyecek birçok ciddi soruyu beraberinde getirmesi dolayısıyla söz konusu şikâyetin esastan incelenmesi gerektiği kanaatine varmaktadır. Bunun sonucu olarak, AİHS'nin 35. maddesinin 3. paragrafı çerçevesinde başvurunun dayanaktan yoksun olmadığını kaydeden AİHM, başka bir kabuledilemezlik unsurunun da bulunmadığını tespit etmektedir. Bu nedenle başvurunun kabuledilebilir ilan edilmesi uygun olacaktır.

B. Esasa ilişkin

Başvuran, evinde tutuklandığını, polis karakoluna götürüldüğünü ve serbest bırakılmadan önce orada iki saat kadar gözaltında tutulduğunu ileri sürmektedir. Evinde, polis aracında ve karakolda darp edildiğini savunan başvuran, buna ilaveten gözaltı işlemiyle ilgili tutanak tutulmadığını ve kayıtlara geçirilmediğini iddia etmektedir. Başvuran ayrıca iddialarıyla ilgili etkili bir soruşturma yapılmadığından şikâyetçi olmaktadır. Başvuran bu konuda, kamu davasının suç duyurusundan yaklaşık bir yıl sonra açıldığını ve polis memurlarının darp ve yaralamayla suçlandıklarını kaydetmektedir. Başvurana göre, polis memurları işkence suçlamasıyla yargılanmalıydı. Son olarak başvuran, ceza mahkemesinin davayı erteleme kararı alarak, kötü muamele faillerinin cezasız kalmasına meydan verdiğini ileri sürmektedir.

Hükümete göre, başvuranın tutuklandığı ve polisin elindeyken kötü muamele gördüğü her türlü makul şüphenin ötesinde kanıtlanamamıştır. Hükümet, başvuranın ancak olaylardan üç gün sonra suç duyurusunda bulunduğunu AİHM'nin dikkatine sunmaktadır. Hükümetin kanaatine göre, yine ihtilafli olaylardan üç gün sonra düzenlenen tıbbi rapor da başvuranın her türlü makul şüphenin ötesinde polis memurları tarafından kötü muameleyle maruz kaldığına delil teşkil etmemektedir. Yine Hükümete göre, polis memurlarının ifadelerine bakıldığında, kaçan kişinin yakalanmasıyla meşgul oldukları ve başvurunu karakola götürmedikleri anlaşılmaktadır. Hükümet, başvuranın yaptığı suç duyurusunun ardından cumhuriyet savcısının derhâl harekete geçtiğini ve başvuranın iddialarıyla ilgili etkili bir soruşturma yürüttüğünü ve bu soruşturma sonunda altı polis memurunun suçlu bulunarak haklarında ceza yargılaması başlatıldığını eklemektedir.

1. Kötü muamele iddiaları hakkında

AİHM, kötü muamele iddialarının uygun delil unsurlarıyla desteklenmesi gerektiğini hatırlatmaktadır (bakınız, *mutatis mutandis, Almanya aleyhine Klaas davası*, 22 Eylül 1993, prg. 30, seri A n° 269). İddia edilen olayların ortaya konulması için AİHM, “her türlü makul şüphenin ötesinde” delil ilkesinden yararlanmaktadır; böyle bir delil ancak bir dizi emare veya yeterince ciddi, kesin ve tutarlı çürütülemez karineler sonucunda ortaya çıkabilir (*Birleşik Krallık aleyhine İrlanda davası*, 18 Ocak 1978, prg. 161, seri A n° 25).

Mevcut davada taraflar, olay gününde, yani 10 Mart 1998 tarihinde polislerin başvuranın evinde bulunduğu itiraz etmemektedir. Bu tarihte, altı polis memuru erkek kardeşini tutuklamak üzere başvuranın evine baskın düzenlemişlerdir. Bu baskın sırasında, başvuranın yasadışı bir örgüte yardım ve yataklıktan aranan oğlu önce kaçmış, ancak daha sonra yakalanmıştır.

Taraflar olayın meydana geliş şeklini yorumlarken farklılıklar ortaya çıkmaktadır. Başvuran, polislerin kendisini karakola götürdüklerini, yaklaşık iki saat gözaltında tuttuklarını ve daha sonra serbest bıraktıklarını ileri sürmektedir. Başvuran, evinde, polis aracında ve karakolda darp edildiğini iddia etmektedir. Hükümet ise, başvuranın kesinlikle tutuklanmadığını ve karakola götürülmediğini, dolayısıyla kötü muameleye maruz kalmadığını iddia etmektedir.

AIHM, 13 Mart 1998 tarihinde, yani polis memurlarının evine baskın düzenlediği tarihten üç gün sonra başvuranın evinde ve polis karakolunda kötü muameleye maruz kaldığı gerekçesiyle cumhuriyet savcısına suç duyurusunda bulunduğunu kaydetmektedir. Aynı gün cumhuriyet savcısına ifade veren başvuran, suç duyurusunun içeriğini doğrulamış ve kendisini götüren polis aracında ve karakolda kötü muameleye maruz kaldığını yinelemiştir. Yine aynı gün, başvuran Adli Tıp Kurumu Diyarbakır Şube Müdürlüğünde tıbbi kontrolden geçirilmiştir. Burada düzenlenen tıbbi rapora göre, vücudunda birçok yara izi tespit edilmiştir.

Bu tıbbi raporun olaylardan üç gün sonra düzenlenmiş olması yara izlerinin tam olarak ne zaman meydana geldiği hakkında kesin bir bilgi vermese de, AIHM'in kanaatine göre, başvuranın vücudunda tespit edilen morumsu renkte ekimozlar, yine de üç gün önce maruz kaldığı kötü muameleden geri kalan izler olabilir. Kabuk bağlamış yara izleri için de durum farklı değildir. AIHM'e göre, söz konusu tıbbi rapor yaraların kökeni hakkında kesin bir tespit yapma imkânı tanımasa da, ilgili şahsın iddialarını inandırıcı kılmaktadır.

Başvuranın söz konusu kötü muameleden ancak üç gün sonra şikâyetçi olması hususunda AIHM, ilgili şahsın bu gecikmeyi kendi durumundan çok tutuklanan oğlunun geleceğiyle ilgilenmesine bağladığını kaydetmektedir. Durum böyle olunca, başvuranı bu davranışından dolayı suçlayamayız. Ayrıca AIHM, bu gecikmeye fazla önem atfetmenin gereksiz olduğu kanaatindedir, zira herhalükarda bu gecikme ilgili şahsın iddialarını reddetmek için yeterli sayılamaz (bakınız, *mutatis mutandis*, *Macaristan aleyhine Balogh davası*, n° 47940/99, prg. 49, 20 Temmuz 2004 ve, *a contrario*, *Polonya aleyhine Olszewski davası* (karar), n° 55264/00, 13 Kasım 2003).

Ayrıca, dosyadaki unsurlara bakıldığında, başvuranın eşinin polisler geldiğinde evde olduğu ve polis memurlarının kocasına vurduğunu ve onu götürdüklerini söylediği anlaşılmaktadır.

Cumhuriyet savcısı, yürüttüğü soruşturma çerçevesinde ilgili polis memurlarının ifadesini almıştır. Polis memurları aynı zamanda ceza mahkemesi tarafından da dinlenmiştir. Polis memurlarının verdikleri ifadelerin, başvuranın evine nasıl girdikleri ve baskının nasıl cereyan ettiği konusunda ve daha sonraki gelişmelerle ilgili bazı çelişkiler içerdiğini kaydetmek yerinde olacaktır.

AIHM, cumhuriyet savcısının cezai soruşturma sonunda elde ettiği kanıt unsurları ışığında, başvuranın iddialarıyla ilgili olarak ceza mahkemesi önünde ceza davası açma gereği duyduğunu not etmektedir. Bununla birlikte AIHM, bu yargılamanın başvuranın vücudunda görülen yara izlerinin nasıl meydana geldiğini aydınlatmadığını ve 4616 sayılı yasa uyarınca kararın ertelendiğini gözlemlemektedir. Bu durum, başvuranın vücudunda belirlenen yaralarının kökenini aydınlatma imkânını tamamen ortadan kaldırmıştır.

Takdirine sunulan tüm unsurları göz önüne aldığında ve Hükümetin kabuledilebilir bir açıklama yapamaması karşısında AIHM, Savunmacı Devletin başvuranın vücudunda gözlemlenen yaralardan sorumlu olduğu kanaatine varmaktadır.

Bu itibarla, AİHS'nin 3. maddesi esas bakımından ihlâl edilmiştir.

2. Soruşturmanın etkinliği hakkında

AİHM, bir kimse polis memurlarınca veya benzer hizmetlerdeki diğer devlet görevlilerince AİHS'nin 3. maddesine aykırı muamelelere maruz kaldığını savunulabilir bir şekilde iddia ettiğinde, sözkonusu hükmün etkili resmi bir soruşturmayı zorunlu kıldığı kanaatindedir (*Assenov ve diğerleri*, ilgili bölüm, prg. 102). Bu soruşturma, sorumluların belirlenmesi ve cezalandırılması ile sonuçlanmalıdır Şayet böyle olmazsa insanlık dışı ve onur kırıcı her türlü işkence ve cezanın yasaklanması asli önem taşımasına rağmen, uygulamada etkisiz hale gelir ki bazı durumlarda kamu görevlilerinin bir tür cezai muafiyetten yararlanarak denetimlerine bırakılmış kimselerin haklarını ayaklar altına alması mümkün olur (*Fransa aleyhine Caloc davası*, n° 33951/96, prg. 89, CEDH 2000-IX, ve *Türkiye aleyhine Batı ve diğerleri davası*, n° 33097/96 ve 57834/00, prg. 134, CEDH 2004-IV (alıntılar)). Bunun ötesinde, AİHM, bir Devlet görevlisinin işkence veya kötü muameleyle suçlandığı durumlarda, "etkili başvuru"nın amaçları çerçevesinde, cezai işlemlerin ve hüküm verme sürecinin zaman aşımına uğramamasının ve aftan yararlanamamasının büyük önem taşıdığına işaret etmektedir (*Türkiye aleyhine Abdülsamet Yaman davası*, n° 32446/96, prg. 55, 2 Kasım 2004).

Mevcut davada, başvuranın suç duyurusunda bulunmasından sonra bir soruşturma yapılmış ve altı polis memuru hakkında ceza mahkemesi önünde etkili bir ceza yargılaması yürütülmüştür. Bununla birlikte, söz konusu yargılama kararın ertelenmesiyle sonuçlanmış ve böylece başvuranın iddialarının gerçekliğini ispatlama imkânı ortadan kaldırılmıştır. Demek oluyor ki, söz konusu yargılama 4616 sayılı yasanın uygulanması dolayısıyla sonuca ulaşamamıştır ve bu da şiddetin faileri için sanal bir dokunulmazlık yaratmaktadır (bakınız, *mutatis mutandis*, *Batı ve diğerleri*, ilgili bölüm, prg. 147, *Abdülsamet Yaman*, ilgili bölüm, prg. 59, ve, daha yakın zamana ait, *Türkiye aleyhine Mustafa Karabulut davası*, n° 40803/02, prg. 34, 20 Kasım 2007). Bu bağlamda AİHM, daha önce de Türkiye ile ilgili birçok davada, ceza sisteminin sertlikten uzak olduğunu ve Devlet görevlileri hakkında açılan ceza davalarının 4616 sayılı yasa uyarınca ertelenmesi suretiyle failerin yasadışı davranışlarda bulunmalarını etkili bir şekilde önleyecek caydırıcı bir güç oluşturamadığını tespit etmiştir (bakınız, diğerleri arasında, *Türkiye aleyhine Orhan Kur davası*, n° 32577/02, prg. 48, 3 Haziran 2008). AİHM, mevcut davada farklı bir sonuca varmak için herhangi bir neden görmemektedir.

Yukarıdaki unsurlar ışığında AİHM, mevcut davada yürütülen soruşturmanın AİHS'nin 3. maddesi anlamında etkili sayılamayacağı kanaatine varmaktadır.

Bu itibarla, AİHS'nin 3. maddesi usul bakımından ihlâl edilmiştir.

II. AİHS'NİN 5. MADDESİNİN İHLÂL EDİLDİĞİ İDDİASI HAKKINDA

Başvuran, suç işlediğinden şüphelenilmesini gerektirecek makul bir neden olmadığı halde yakalanmasından ve hangi nedenle yakalandığının da kendisine bildirilmemesinden şikâyetçi olmaktadır. Başvuran AİHS'nin 5/1c) ve 2. maddelerine atıfta bulunmaktadır.

Davanın kabuledilebilirliği ve esasıyla ilgili gözlemlerinde başvuran, ayrıca bu hükmün 3., 4. ve 5. paragraflarının ihlâl edildiğini ileri sürmektedir.

AİHM, başvuran tarafından iddia edilen olayların 10 Mart 1998 tarihinde, yani bu başvurunun sunulduğu 7 Ağustos 2001 tarihinden altı aydan fazla bir süre önce meydana geldiğini

gözlemlemektedir. Bunun sonucu olarak, başvurunun bu bölümü gecikmiş kabul edilerek, AİHS'nin 35. Maddesinin 1. ve 4.paragrafları uyarınca reddedilmelidir.

III. AİHS'NİN 14. MADDESİNİN İHLÂL EDİLDİĞİ İDDİASI HAKKINDA

Başvuran son olarak, oğluna atfedilen yasadışı örgüt üyeliği yüzünden AİHS'nin 14. maddesi anlamında bir ayrımcılığa maruz bırakıldığından şikâyetçi olmaktadır.

AİHM, bu şikâyeti başvuranın anlattığı şekliyle incelemiştir. Elinde bulunan tüm unsurları göz önüne alan AİHM, bu anlamda AİHS ve Protokolleri tarafından teminat altına alınan hak ve özgürlüklerden hiçbirinin ihlâl edilmediğini tespit etmektedir.

Bu itibarla, söz konusu şikâyet açıkça dayanaktan yoksun olduğundan, AİHS'nin 35/3 ve 4. maddeleri uyarınca reddedilmelidir.

IV. AİHS'NİN 41. MADDESİNİN UYGULANMASI HAKKINDA

A. Tazminat

Başvuran maruz kaldığı manevi zarar için 55.000 Euro talep etmektedir.

Hükümet, sözkonusu iddiaya karşı çıkmaktadır.

Hakkaniyete uygun olarak, AİHM, başvurana, 8.000 Euro manevi tazminat ödenmesine hükmetmiştir.

B. Yargılama masraf ve giderleri

Başvuran, 3.500 Euro avukatlık masrafları olarak ve posta, telefon, faks ve fotokopi masrafları olarak da Avrupa Konseyi tarafından adli yardım olarak ödenen miktarı talep etmektedir. Belge olarak başvuran, avukatlık saat ücreti makbuzu ile avukatlık ücret sözleşmesini sunmaktadır.

Hükümet, sözkonusu iddialara itiraz etmektedir.

AİHM içtihadına göre bir başvuran yargılama masraf ve giderlerinin geri ödemesini ancak gerçekliği, gerekliliği ve oranlarının makul yapısı ortaya konduğu sürece elde edebilir. Mevcut davada sahip olduğu unsurları ve yukarıda sözü edilen kriterleri göz önüne alarak AİHM, tüm masraflar için başvurana 1.000 Euro ödenmesini makul olacağına hükmetmektedir.

C. Gecikme faizi

AİHM, gecikme faizinin Avrupa Merkez Bankası'nın marjinal kredi faizlerine uyguladığı orana üç puanlık bir artış eklenerek belirlenmesine hükmetmektedir.

BU GEREKÇELERE DAYALI OLARAK, AİHM,

1. Oybirliğiyle başvurunun AİHS'nin 3. maddesi kapsamında yapılan şikayete ilişkin kısmının *kabuledilebilir*, geri kalan kısmının *kabuledilemez* olduğuna;
2. Bire karşı altı oyla AİHS'nin 3. maddesinin esas bakımından *ihlal edildiğine*;
3. Oybirliğiyle AİHS'nin 3. maddesinin usul bakımından *ihlal edildiğine*;
4. Bire karşı altı oyla;
 - a) AİHS'nin 44/2 maddesi gereğince kararın kesinleştiği tarihten itibaren üç ay içinde, ödeme tarihindeki döviz kuru üzerinden Türk Lirası'na çevrilmek üzere, her türlü vergiden muaf tutularak, Savunmacı Devlet tarafından başvurana 8.000 Euro (sekiz bin Euro) manevi tazminat *ödenmesine*;
 - b) sözkonusu sürenin bittiği tarihten itibaren ödemenin yapılmasına kadar Hükümet tarafından, Avrupa Merkez Bankası'nın o dönem için geçerli olan faiz oranının üç puan fazlasına eşit oranda basit faiz *uygulanmasına*;
5. Oybirliğiyle;
 - a) AİHS'nin 44/2 maddesi gereğince kararın kesinleştiği tarihten itibaren üç ay içinde, ödeme tarihindeki döviz kuru üzerinden Türk Lirası'na çevrilmek üzere, her türlü vergiden muaf tutularak, Savunmacı Devlet tarafından başvurana yargılama masraf ve giderleri olarak 1.000 Euro (bin Euro) *ödenmesine*;
 - b) sözkonusu sürenin bittiği tarihten itibaren ödemenin yapılmasına kadar Hükümet tarafından, Avrupa Merkez Bankası'nın o dönem için geçerli olan faiz oranının üç puan fazlasına eşit oranda basit faiz *uygulanmasına*;
6. Adil tatmine ilişkin diğer tüm taleplerin *reddine*;

KARAR VERMİŞTİR.

İşbu karar Fransızca olarak hazırlanmış ve AİHM'nin iç tüzüğü'nün 77. maddesinin 2. ve 3. paragraflarına uygun olarak 28 Nisan 2009 tarihinde yazılı olarak bildirilmiştir.

Mevcut karar ekinde, AİHS'nin 45. maddesinin 2. paragrafı ve İçtüzüğü'nün 74. maddesinin 2. paragrafına uygun olarak Yargıç Karakaş'ın kısmi ayrık oy görüşü bulunmaktadır.